

GEMAAKT MET PASSIE

De producten van het Nederlandse Gustavson Audio hebben een retro look maar wat zegt dat over de prestaties? Zijn die ook 'ouderwets' en retro of juist uiterst modern en verfrissend? Een onderzoek.

Toen ik in 2017 voor het eerst het merk Gustavson tegenkwam, verwachtte ik in gesprek te komen met iemand met een Scandinavische achtergrond.

Gustavson Audio is echter het geesteskind van de Nederlander Peter van Doornum die, aangestoken door zijn vader, al sinds zijn jeugd zeer actief bezig is met alles wat te maken heeft met audio en audio-elektronica. Sinds een tijdje treedt Peter ook zeer actief met zijn creaties naar buiten, met het nodige succes. Eerder dit jaar publiceerden wij in HVT al over de LS-one luidspreker. In dit nummer kijk ik naar zijn nieuwste versterker.

Massief hout

De Gustavson versterker valt natuurlijk direct op door de afwijkende afmetingen en door de houten kast. De behuizing

is relatief smal en hoog en wijkt lekker eigenwijs af van de standaard 42/43cm breedte. En dat hout is echt, volledig massief en dus geen dun laagje fineer op spaanplaat of MDF. De versterker is, zoals men dat in het Engels zo mooi noemt, made-to-order en kan daardoor in verschillende kleuren worden geleverd. Alleen het front- en het achterpaneel van de versterker zijn van metaal maar zelfs de bedieningsknop is weer van massief hout. Met de bedieningsknop regel je het volume en door de knop in te drukken selecteer je één van de drie ingangen. Het volumeniveau en de gekozen ingang wordt weergegeven in een eenvoudig twee karakter LED display direct boven de bedieningsknop. Op het front prijken verder nog een power LED en een mute knop en dan hebben we feitelijk alle bedieningsmogelijkheden gehad. Zoals gezegd, de versterker heeft standaard 3 ingangen wat

voor de meeste gebruikers wel genoeg zal zijn. Op aanvraag kan dat aantal overigens altijd worden uitgebreid.

Onder de kap

Door het hout heeft de versterker een retro uiterlijk maar onder de kap huist een versterker op basis van hypermoderne klasse-D technologie. De eindtrap in de Gustavson versterker is afkomstig van het Deense Pascal Audio, een fabrikant die versterkermodules levert aan verschillende fabrikanten binnen de high-end en professionele audiobranche. Pascal Audio is wellicht niet zo'n bekende naam maar desondanks al sinds 2006 actief. Pascal Audio is opgericht door technici die ook aan de bekende ICEpower modules hebben gewerkt, dus weten ze inmiddels heel goed wat je met klasse-D moet doen. Gustavson gebruikt een zeer krachtige module die maar liefst 400W in een 8 ohm luidsprekerbelasting kan pompen en zijn uitgangsvermogen netjes verdubbelt bij een 4 ohm belasting. De module heeft een eigen geïntegreerde geschakelde voeding en heeft een goede reputatie wat betreft audioprestaties en betrouwbaarheid.

De ingangstrap is een eigen Gustavson ontwerp op basis van J-Fet technologie. Opvallend bij dit deel van de versterker is de volledig hardwired opbouw met zilverdraad. Deze benadering zie je normaal gesproken alleen bij buizen en niet

bij solid state ontwerpen. Deze benadering heeft Peter ongetwijfeld overgehouden aan zijn ervaringen met buizentechnieken. Daar komt ongetwijfeld ook het gebruik van hoogwaardige papier in olie koppelcondensatoren vandaan want ook die condensatoren zijn doorgaans veel meer in buizen- dan in solid state ontwerpen te vinden. Iedere Gustavson versterker wordt volledig met de hand gebouwd en dan is deze hardwired opbouw geen belemmerende factor voor het productieproces.

Bediening

Er worden niet alleen relais voor de bronselectie gebruikt maar ook in de volumeregeling zitten een hele partij relais. Als je aan de volumeknop draait, hoor je het meteen. Dat zacht klikkende geluid van de verschillende relais. De Gustavson versterker gebruikt voor de volumeregeling namelijk een stappenverzwakker en voor elk stapje harder of zachter wordt een andere combinatie weerstanden ingeschakeld. Een stappenverzwakker is nog steeds één van de mooiste manieren om in het analoge domein het volume te regelen. Je kunt dat natuurlijk doen door een ingewikkelde meerstappenschakelaar maar door het gebruik van relais kun je deze schakeling ook op afstand bedienen. De Gustavson versterker wordt standaard geleverd met een compacte

remote in een stevige metalen behuizing zodat je alles makkelijk vanuit je stoel kunt regelen.

Spelen maar

Gezien het immense uitgangsvermogen kun je er in principe vanuit gaan dat deze versterker met iedere luidspreker te combineren is. Met 400/800W moet je zelfs de meest lastige luidspreker in beweging kunnen brengen. De specificaties van Pascal Audio ondersteunen dit uitgangspunt. Desondanks was de eerste testkandidaat mijn eigen PMC monitor die qua belasting absoluut niet moeilijk is. Een mooie constante belasting in combinatie met een hoog rendement maakt de TB1 een eenvoudige last. Daar staat echter tegenover dat hij ook een hoog onderscheidend vermogen heeft. Harde randjes of beperkingen in de ruimtelijke plaatsing laat hij direct horen. Tijdens de eerste testen in mijn studio blijkt de Gustavson echter een mooie balans te maken tussen warmte en een puntige definitie. Al luisterend naar een aantal Jazz klassiekers uit de Blue Note en Verve catalogus hoor je dat deze combinatie prima werkt. Thuis aangekomen in mijn installatie met Adam monitor (voorzien van een AMT tweeter) hoor ik datzelfde karakter weer terug.

De combinatie met mijn klassieke multibitter (met Ultra Analog converter) blijkt ook heel goed te werken. Het geluidsbeeld heeft een mooi fundament en tegelijkertijd is de definitie in het midden en hoog heel zuiver en open. Ook de ruimte is mooi breed waardoor je er lekker lang naar kunt luisteren.

Vooraf in combinatie met akoestisch georiënteerde muziek komt de Gustavson lekker tot zijn recht. Naast klassieke Jazz opnames is bijvoorbeeld ook de samenwerking tussen Robert Plant en Alison Krauss (Raising Sands) een geweldige opname om naar te luisteren. De warme klanken en ruimtelijke sferen passen uitstekend bij het klankbeeld dat door de Gustavson wordt neergezet.

En dan iets lastiger

Met de Gustavson onder mijn arm ben ik vervolgens naar een kennis getogen om de versterker ook te proberen op zijn klassieke (maar wel volledige gereviseerde) JM Lab luidsprekers. Hij draait normaal gesproken met een Bryston 4B en dat hebben die JM Labs (nu Focal) ook echt nodig. Doe je dat namelijk niet dan trekt het geluidsbeeld naar de speakers en klinkt het weinig opwindend. Ook de Gustavson weet

deze JM Lab klassieker mooi los te krijgen. Controle tot in het diepe laag in combinatie met een fluweelzachte benadering in het midden en hoog. Ook hier merk ik dat de Gustavson het beste presteert in combinatie met akoestisch georiënteerde muziek. Met stevige rock en pop waarin compressietechnieken meer de toon zetten, wordt de luchtigheid in het geluidsbeeld gewoon wat minder. Dat ligt voor een belangrijk deel zeker ook aan de muziek overigens.

Samengevat

De Gustavson versterker kan op papier iedere luidspreker aan en in de praktijk bewijst hij dat ook te doen. De afwerking is heel fraai en past bij iemand voor wie de apparatuur meer een middel is dan puur een doel. Uiteindelijk gaat het om de muziek en dat maakt de Gustavson. Deze versterker presteert het beste in combinatie met muziek die de luisteraar uitnodigt om er echt voor te gaan zitten. Muziek met een verhaal en diepere lagen in klank en ruimtelijk. Dat vind je vaak bij akoestisch georiënteerde opnames maar de Gustavson kan in principe alles aan.

Merk:	Gustavson Audio
Techniek:	klasse-D met J-Fet preamp
Uitgangsvermogen:	2 x 400W in 8 ohm 2 x 800W in 4 ohm
Analoge ingangen:	3 x asymmetrisch (cinch)
Hoofdtelefoon uitgang:	nee
Phono:	nee
Afmetingen (hxbxd):	245x330x320mm
Gewicht:	12kg
Afstandsbediening:	ja
Prijs:	€3.500
Informatie:	Gustavson Audio – Peter van Doornum
Website:	http://www.gustavsonaudio.nl